

Inleiding

De NSO, brancheorganisatie voor de tabaks- en gemaksdetailhandel, maakt graag gebruik van de gelegenheid om haar visie inzake het wetsvoorstel Kansspelen op Afstand en de wijzigingen in de Wet op de kansspelbelasting aan u kenbaar te maken.

In onze branche zijn ongeveer 2.000 winkels actief. Winkels die zich kenmerken door een mix van producten en diensten. Kansspelen maken van de diensten een zeer substantieel deel uit. Onze branche is marktleider in de contante verkoop van kansspelen.

Kansspelen zijn daarom voor onze winkels een bijzonder belangrijke assortimentsgroep, zij vertegenwoordigen 25% van de omzet in onze winkels. Per winkel betreft het een omzet van ruim 280.000 euro per jaar (bron omzetmonitor gemakswinkels 2012 Panteia, bijlage 1). Zonder deze assortimentsgroep is het bedrijfseconomisch veelal niet verantwoord om een tabaks- of gemakswinkel te exploiteren.

Met deze omzet behaalt onze branche ongeveer twee derde van de contante omzet van het kansspelaanbod van De Lotto en De Staatsloterij. Hiermee wordt via onze winkels ieder jaar weer vele honderden miljoenen gegenereerd voor de sport, cultuur, maatschappelijke doelen en de staatskas. Graag gaan wij in het kader van de consultatie op een drietal aspecten in.

Online gokken

Het tot op heden gevoerde restrictieve beleid voor kansspelen heeft voordelen voor de overheid opgeleverd als het gaat om het reguleren van het aanbod in relatie tot gokverslaving. In de laatste jaren is hier een groot aanbod aan toegevoegd via het internet. Dit aanbod is moeilijker controleerbaar, voor de consument niet altijd transparant en zeker wordt niet altijd geleverd wat de consument zou verwachten. Aangezien het aanbod niet meer weg te denken is, dient de overheid, gegeven haar zorg om kansspelverslaving tegen te gaan, de consument te beschermen en de markt enigszins te reguleren. Dit moet de overheid in onze ogen doen door een duidelijk kader te scheppen waaronder online gokken kan worden toegestaan.

Detailhandelsbreed heeft internetverkoop een grote impact op het aanbod in de reguliere winkels. De sector detailhandel is zich zeker bewust van 'Het Nieuwe Winkelen'. Iedere branche, iedere winkelformule en iedere winkel ondervindt momenteel dat het landschap verandert en moet op zoek naar oplossingen die de 'clicks en bricks' met elkaar combineren. Hierdoor verandert het winkellandschap, zullen binnensteden, wijken en dorpen te maken krijgen met leegstand in winkelgebieden en zullen er een beperkt aantal afhaalpunten voor de aankoop van het internet bijkomen. Iedere winkelier staat voor deze uitdaging en moet met oplossingen komen. Echter wel met het uitgangspunt waar iedereen zich in onze ogen aan moet houden: tussen de reguliere winkels en de internetverkoop moet één level playing field ontstaan.

Internetverkoop, dus ook online gokken mag in onze ogen nooit en te nimmer bevoordeeld worden ten opzichte van de reguliere verkoop in de winkel. Het hanteren van verschillende tarieven voor de kansspelbelasting tussen het online aanbod en het reguliere aanbod is in onze ogen dan ook absoluut de verkeerde weg. Hiermee worden de fysieke winkels benadeeld ten koste van het internet aanbod. Dit kan en mag in onze ogen niet. Het is alsof het hoge BTW tarief geldt voor alle producten in de fysieke winkels en het lage BTW tarief in alle internetwinkels. Hiermee wordt onevenredig schade toegebracht aan de fysieke winkels. Wij vragen u dan ook dringend om in het definitieve voorstel de percentages kansspelbelasting gelijk te stellen.

Leeftijdsgrens en kansspelverslaving

Voor ons is onvoldoende duidelijk hoe de overheid daadwerkelijk de leeftijd gaat controleren van jeugdigen die online willen spelen. In het wetsvoorstel is een en ander wat ons betreft niet concreet gemaakt. Net zoals er afdoende maatregelen moeten komen om het onmogelijk te maken dat de jeugd alcohol en tabak koopt via internet, moet dit ook geregeld worden voor de jongere die kansspelen via internet speelt. Mocht de overheid er niet in slagen om bij de aankoop via internet van deze productgroepen een goede regeling te treffen dan zal in zijn algemeenheid het draagvlak onder de handhaving van de leeftijdsgrenzen afbrokkelen en ontstaat er voor de retail een volstrekt onwenselijke situatie. Het kan en mag niet zo zijn dat jongeren kopen via internet om de leeftijdsgrens te omzeilen en tegelijkertijd de reguliere retail deze wel dient te handhaven.

Kansspelen is productgroep met een leuke emotie. De consument waagt een gokje en droomt vrolijk over een financieel onbezorgde toekomst. En mocht het onverhoopt niet lukken, dan steunt hij of zij de sport en de goede doelen. Tegelijkertijd is het wel een product waaraan enige risico's verbonden zijn. Deze risico's richten zich met name op de kansspelverslaving. Hoewel de producten die in onze branche verkocht worden (Lotto en Staatsloterij) een laag risico kennen voor kansspelverslaving, is het wel van groot belang dat kinderen geen toegang hebben tot de kansspelproducten. Wij onderschrijven in dat verband een leeftijdsgrens van 18 jaar. Hiermee wordt het mogelijk voor de overheid om een eenduidig beleid in gang te zetten richting jongeren voor de verkoop van Kansspelen, alcohol en tabak. Ook voor de detailhandel scheidt één grens (18 jaar) duidelijkheid. Het is veel gemakkelijker in de communicatie richting de jongeren en het geeft ook voor de verkoopmedewerkers in de branche één duidelijke grens. Wij roepen het kabinet en de kansspelaanbieders in onze branche dan ook op om de bewustwordingscampagne die voor alcohol en tabak in de steigers staat te verbreden met die voor de kansspelen. Onze branche, maar ook de supermarkten en de pompshops hebben in alle winkels dan een eenduidige boodschap aan de jongeren voor alle assortimentsgroepen met een leeftijdsbeperking. De detailhandel voert momenteel, breed gedragen in alle branches, de campagne: Nog geen 20 jaar? laat je legitimatie zien. Dit wordt middels sticker en display materiaal in de winkels getoond. In dit kader pleiten we tevens voor een eenduidig handhavingskader bij de handhaving/controle van de leeftijdsgrens voor kansspelen in de winkels. Het is veel gemakkelijker in de retail omgeving te kiezen voor één handhaver die meerdere assortimentsgroepen controleert. Net zoals wij ook bij het wetsvoorstel voor de verhoging van de aankoopleeftijd voor tabak van 16 naar 18 jaar pleiten voor strafbaarstelling van het bezit van tabak door een jongere lijkt het ons volstrekt logisch dat ook de jongere strafbaar gesteld wordt voor het bezit en of het daadwerkelijk spelen van een kansspel. Hiermee wordt de boodschap naar de jongere duidelijk en wordt de normstelling voor de ouders ook duidelijk. Eén grens, één aanpak, voor de jongere bij de aankoop van tabak, alcohol en kansspelen.

Onze branche is bekend met het handhaven van de leeftijdsgrens, onze branche is ook bekend met dienstverlening (o.a. postagentschappen, bancaire handelingen). Wellicht dat via ons kanaal invulling gegeven kan worden aan diverse offline varianten van het nog te ontwikkelen online aanbod en dat via de fysieke winkel zaken geregeld kunnen worden als uitbetaling van prijzen, identificatie en dergelijke.

Vrijstelling kansspelbelasting

In het wetsvoorstel is eveneens opgenomen een verlaging van de vrijstelling voor de heffing van kansspelbelasting van 454 euro naar 250 euro. Hiermee wordt een extra heffing gerealiseerd van 11 miljoen voor het reguliere aanbod in ons kanaal. Het spelen van deze kansspelen wordt hiermee minder aantrekkelijk. Dit komt de omzet van de huidige kansspelaanbieders, de winkeliers en de winkansen van de consumenten niet ten goede. Maar ook de overheid loopt geld mis door gedragseffecten van de consument.

Kennelijk zoekt het kabinet hier naar een oplossing voor een door haarzelf gecreëerd probleem (de dekking van de extra inkomsten zoals in het regeerakkoord vermeld, worden niet behaald) door een vermindering van de vrijstelling van het reguliere aanbod. Deze vorm van financiering van het tekort is wat ons betreft onredelijk en onwenselijk. Kennelijk is gezocht naar een oplossing om kosten wat het kost online gokken mogelijk te maken. Dit kan in onze ogen niet door het reguliere aanbod minder aantrekkelijk te maken. Dit gaat ten koste van onze eigen winstgevendheid.

Bijlage 1: Omzetmonitor Gemakswinkels

Resultaten uit Omzetmonitor Gemakswinkels over 2012

In de Monitor zijn gegevens opgenomen van circa 950 winkels.
 Aangesloten bij: Cigo, Primera, Readshop, Tabac & Gifts, Tabaktief, Tabaronde.
 Van 826 winkels zijn volledige cijfers bekend over 2011 en 2012.
 Getallen zijn omzet inclusief BTW

artikelgroep	gemiddelde omzet per winkel	2012 t.o.v. 2011	toelichting
Totale branche	1.145.278	-0,2	
Sigaretten	287.484	-1,2	sigaretten
Kerftabak	139.966	8,7	shag, pijptabak, Roll Your Own
Sigaren	33.834	-0,4	sigaren
Rokersbenodigheden	16.418	10,4	aanstekers, vloeit, hulzen,
Staatsloterij	203.660	-12,6	staatsloten
Lotto en toto	58.526	-10,6	lotto en toto
Krasloten	27.526	1,8	krasloten
Wenskaarten	39.723	-0,9	wenskaarten
Zoetwaren	8.891	-8,9	zoetwaren
Tijdschriften	55.678	1,0	tijdschriften (inclusief zogenoemde verzamelwerken/ plaatjes)
Dagbladen	11.464	-1,9	dagbladen
Boeken	26.032	-3,4	boeken
Kantoorartikelen	25.203	-3,3	schrijfwaren, cartridges, agenda's, kalenders, printerpapier, e.d.
Telefoonkaarten/opwaarderingskaarten	44.799	-4,4	telefoonkaarten/opwaarderingskaarten
Postzegels	76.809	22,8	postzegels
Food	5.925	-1,0	ijsjes, broodjes, frisdranken, zwak-alcohol (geen snoepgoed/zoetwaren)
Overige producten	115.343	12,6	cadeau-kaarten (geactiveerde waarde van verkochte kaarten), tickets, foto-artikelen, cadeau-artikelen, vervoersbewijzen, pasfoto-service, stomerij-service